

Norrhälsinge Miljö- och
Räddningsnämnd

445 - Radon, Lägesrapport 2009

Lokala miljömål

Hösten 2008 beslöts om lokala miljömål i Hudiksvalls kommun. Följande tre punkter om radon ingår i målet Säker strålmiljö:

1. Radonhalten skall vara lägre än 200 Bq/m³ i samtliga förskolor/skolor senast 2010, i samtliga flerbostadshus senast 2015 och i samtliga småhus senast 2020.
2. Nybyggnation skall ske radonsäkert i högriskområden och radonskyddat i övriga områden.
3. Samtliga dricksvattenbrunnar skall senast 2020 ha tjänligt vatten med avseende på radon.

Miljökontoret har ett stort ansvar när det gäller att genomföra och följa upp radonmålen. I det följande redovisas den aktuella situationen och de arbetsinsatser som återstår för att radonmålen skall nås.

Skolor/Förskolor

Miljömålet är uppnått i båda kommunerna. Utförda mätningar har visat att det inte finns några hälsorisker att dagtid vistas i lokalerna. Ventilationen är en garanti för detta. Tyvärr stängs ventilationen av på kvällarna i de flesta lokaler. I några fall innebär detta att radonvärdet blir för högt. När ventilationen startat på morgonen är det åter acceptabla värden. Enligt gällande byggnormer (BFS 2000-12) krävs en grundventilation dvs ett lägsta uteluftsflöde motsvarande 0,35 lit/sek/m². Om man sänker effekten på ventilationen måste man också se till att det inte uppstår hälsorisker. Berörda lokaler behöver på nytt informeras om detta. Vidare behövs årliga uppföljningar eftersom det är mycket vanligt att om- och tillbyggnader sker eller att nya lokaler tas i bruk. För närvarande pågår kompletterande mätningar på 17 platser i Hudiksvalls kommun.

Flerbostadshus

År 2007 fick alla fastighetsägare (465 st) i båda kommunerna en enkät att besvara. Uppgifter om fastigheten och radonsituationen efterfrågades. Alla privata fastighetsägare, som besvarat enkäten, fick ett uppföljande brev där vi bedömde om åtgärder behöver vidtas eller om nya mätningar behöver göras. 30 fastighetsägare, som inte besvarat enkäten, erhöll ett föreläggande där begärda uppgifter inkrävdes. När det gäller flerbostadshus återstår arbete med att se till att olägenheterna åtgärdas, att mätningar utförs och att fastighetsägarna erhåller all nödvändig information.

De kommunala bostadsföretagen kontaktades i feb 2009 och uppmanades att redovisa sina planer för hur radonmålen skall uppnås. I båda kommunerna arbetar man ambitiöst och välplanerat med radonfrågorna. Man bedömer också att målen kommer att nås. Nordanstigs kommun har inga egna lokala miljömål som styr arbetet. Istället gäller de nationella och regionala målen. Enligt dessa skall åtgärderna vara genomförda 2020, dvs 5 år senare än i Hudiksvalls kommun.

Norrhälsinge miljökontor

Postadress: 824 80 Hudiksvall · Besöksadress: Trädgårdsgatan 4

Tfn: 0650- 193 32 · Fax: 0650-381 64 · E-post: miljo.raddningsnamnden@hudiksvall.se

Tfn växel: 0650-190 00 · www.hudiksvall.se · E-post: kommun@hudiksvall.se · Org nr: 212000-2379

2009-03-02

Småhus

Det är inte helt realistiskt att tro att alla enfamiljshus når radonmålet. Det har varit svårt att förmå alla husägare att åtgärda. Fortfarande behöver många hus också kontrolleras genom mätningar. Det aktuella läget kan beskrivas enligt följande:

	Hudiksvall	Nordanstig
Antal kontrollerade hus	6691	640
Antal olägenheter, >200 Bq/m ³	716	118
Antal åtgärdade hus	203	13
Antal småhus totalt (enl.fastighetsregistret)	8427	Ca 3000

Nybyggnation

Miljökontorets mätningar har visat att det förekommer ”radonhus” även på normal- och lågriskmark. Det är inte alls ovanligt att vi bygger in radon i våra bostäder. Med dagens byggnadstekniska lösningar behöver detta inte ske. I Hudiksvalls kommun har 11% av alla hus som byggdes efter 1981 radonhalter som överstiger 200 Bq/m³. Det är därför nödvändigt att vi i framtiden vid alla bygglovsprövningar kräver antingen radonskyddat eller radonsäkert utförande.

Radon i hushållsvatten

Mätningar sker löpande i kontorets laboratorium vid förfrågningar från allmänheten och i samband med kontorets avloppsinventeringar. Situationen är följande:

	Hudiksvall	Nordanstig
Antal kontrollerade brunnar	1210	300
Antal brunnar med olägenhet, >1000 Bq/l	220	67
Antal åtgärdade	112	26
Antal borrade brunnar totalt	Ca 3000	Ca 1500

Datatekniskt arbete

För att göra det befintliga radonregistret mindre sårbart och mer lätthanterligt pågår förberedelser med överföring av alla data till kontorets miljöredaprogram.

Sammanfattning

För att nå miljömålen krävs följande insatser:	Hudiksvall	Nordanstig
Årliga uppföljningar i skolor/förskolor, information om ventilation till berörda lokaler		
Uppföljning av mätningar, åtgärder i flerbostadshus		
Uppföljning av åtgärder i småhus	513 st	105 st
Uppföljning av mätningar i småhus	1736 st	Ca 2300 st
Antal borrade brunnar som behöver åtgärdas	88 st	41 st
Antal borrade brunnar som behöver kontrolleras	Ca 1800 st	Ca 1200 st
Krav på radonskyddat och radonsäkert byggande		

NORRHÄLSINGE MILJÖKONTOR

Gudrun Ekroth
Hälsoskyddsinspektör